

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “แมลงสิง (rice bug, stink bug)”

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2564

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในเขตภาคใต้ในระยะเป็นน้ำนวมจนถึงระยะออกรวง เผื่อระวังการระบาดของแมลงสิง โดยเฉพาะนาข้าวที่อยู่ใกล้ชายป่า มีวัชพืชใกล้นาข้าวมาก และมีการปลูกข้าวเหลื่อมเวลากัน เนื่องจากในช่วงนี้ สภาพอากาศเหมาะสม ผ่นตกในหลายพื้นที่เหมาะต่อการระบาด โดยตัวอ่อนและตัวเต็มวัยใช้ปากแทงดูดกินน้ำเลี้ยงจากเมล็ดข้าว ความเสียหายจากการทำลายของแมลงสิงจะทำให้ข้าวเสียคุณภาพ เมล็ดข้าวที่ถูกแมลงสิงทำลาย เมื่อนำไปสีจะแตกหักง่าย ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ หากได้กลิ่นเหม็นฉุนในแปลงนา ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัดเพื่อขอคำแนะนำในการป้องกันกำจัดทันที

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Leptocorisa oratorius* (Fabricius)

วงศ์: Alydidae

อันดับ: Hemiptera

ชื่อสามัญอื่น: แมลงฉง

รูปร่างลักษณะ

แมลงสิงเป็นมวนชนิดหนึ่ง ตัวเต็มวัยมีรูปร่างเพรียวาวประมาณ 15 มิลลิเมตร หนวดยาวใกล้เคียงกับลำตัว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล ลำตัวด้านล่างสีเขียว เมื่อถูกรบกวนจะบินหนี และปล่อยกลิ่นเหม็นออกจากต่อมที่ส่วนท้อง ตัวเต็มวัยจะออกหากินช่วงบ่ายๆ และช่วงเช้ามืด เพศเมียวางไข่ได้ 200 – 2300 ฟอง เรียงเป็นแถวตรงบนผิวใบข้าวขนานกับเส้นกลางใบ ระยะไข่นาน 7 วัน ตัวอ่อนมีสีเขียวกลมมน้ำตาลอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และดูดกินน้ำเลี้ยงจากกาบใบข้าว ตัวเต็มวัยจะทำลายเมล็ดข้าวในระยะเป็นน้ำนวมจนถึงออกรวง

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยใช้ปากแทงดูดกินน้ำเลี้ยงจากเมล็ดข้าว ในระยะเป็นน้ำนวม และสามารถดูดกินเมล็ดข้าวทั้งเมล็ดอ่อนและเมล็ดแข็ง โดยตัวเต็มวัยจะทำความเสียหายมากกว่า เพราะดูดกินเป็นเวลานานกว่าทำให้เมล็ดลีบ หรือเมล็ดไม่สมบูรณ์ ผลผลิตข้าวลดลง การดูดกินของแมลงสิงไม่ทำให้เป็นรูบนเปลือกของเมล็ดเหมือนมวนชนิดอื่นโดยปากจะเจาะผ่านช่องว่างระหว่างเปลือกเล็กและเปลือกใหญ่ของเมล็ดข้าวความเสียหายจากการทำลายของแมลงสิงทำให้ข้าวเสียคุณภาพมากกว่าทำให้น้ำหนักเมล็ดลดลง โดยเมล็ดข้าวที่ถูกแมลงสิงทำลาย เมื่อนำไปสีจะแตกหักง่าย แมลงสิงเริ่มพบในต้นฤดูฝนและเจริญเติบโตขยายพันธุ์ 1 - 2 รุ่นบนพืชอาศัยพวกวัชพืชตระกูลหญ้า ก่อนที่จะอพยพเข้ามาในแปลงนาข้าวช่วงระยะข้าวออกดอก แมลงสิงพบได้ทุกสภาพแวดล้อม แต่พบมากในนาข้าวฝนและข้าวไร่

การแพร่ระบาด

สภาพที่เหมาะสมต่อการระบาดของ นาค้าวที่อยู่ใกล้ชายป่า มีวัชพืชมากใกล้นาข้าว และมีการปลูกข้าว เหลื่อมเวลากัน ข้อสังเกตถ้ามีแมลงสิงระบาดในนาข้าวจะได้กลิ่นเหม็นฉุน

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
2. กำจัดวัชพืชในนาข้าว คัดนาและรอบๆแปลง
3. ใช้สวิงโฉบจับตัวอ่อนและตัวเต็มวัยในนาข้าวที่พบระบาดและนำมาทำลาย
4. ตัวเต็มวัยชอบกินเนื้อเน่า นำเนื้อเน่าแขวนไว้ตามนาข้าว และจับมาทำลาย
5. หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวต่อเนื่องเพื่อลดการแพร่ขยายพันธุ์
6. ใช้สารฆ่าแมลง คาร์โบซิลแฟน (พอสซ์ 20% อีซี) อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อแมลงสิงมากกว่า 4 ตัวต่อตารางเมตร ในระยะข้าวเป็นน้ำนม

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของแมลงสิง

ลักษณะการทำลาย

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์